

بسمه تعالی

فرم طرح درس : فیزیولوژی تنفس

نام و کد درس : فیزیولوژی تنفس کد 11
نیمسال اول / دوم / تابستان:
تعداد و نوع واحد (نظری / عملی) : ۲ واحد- نظری
مدرس یا مدرسین: دکتر محمدرضا علیپور-دکتر رعنا کیهان منش
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد فیزیولوژی
روز و ساعت برگزاری
دروس پیش نیاز: -
محل برگزاری: دانشکده پزشکی
شماره تماس دانشکده: ۳۳۳۶۶۶۴

جلسه اول - مدرس: دکتر محمدرضا علیپور

هدف کلی: تشریح و سازمانبندی سیستم تنفسی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند: <ul style="list-style-type: none"> - آناتومی و فیزیولوژی قفسه سینه را بشناسد - واحد آلوئول- مویرگ، محل انتشار گازها، را بشناسد - خصوصیات ساختمانی مجاری هوایی توضیح دهد - عضلات جدار قفسه سینه را بشناسد و نقش آنها را در تهویه ریوی توضیح دهد .	شناختی (درک) شناختی (درک) شناختی (درک) شناختی (درک)	گروه کوچک	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره

جلسه دوم - مدرس: دکتر محمدرضا علیپور

هدف کلی: مکانیک تنفس و عوامل موثر بر پایداری ریه ها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - چگونگی ایجاد گرادیان فشار بین اتمسفر و حبابچه ها را توضیح دهد - نقش تعامل ریه و دیواره قفسه سینه در ایجاد فشار منفی پلور توضیح دهد - تغییرات فشار منفی پلور را در قسمت‌های مختلف ریه و در شرایط مختلف توضیح دهد. 	<p>شناختی (آنالیز)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه سوم - مدرس: دکتر محمدرضا علیپور

هدف کلی: منحنی حجم فشار و پذیرش ریوی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - رابطه حجم-فشار در ریه و قفسه سینه را توضیح دهد - تغییرات کمپلینس ریه را در شرایط مختلف فیزیولوژیک و پاتولوژیک توضیح دهد - نقش سورفاکتانت و وابستگی آلئولولی را در ارتجاع و اتساع ریه توضیح دهد. 	<p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه چهارم - مدرس: دکتر محمدرضا علیپور

هدف کلی: مقاومت مجاری تنفسی و کار تنفسی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - مقاومت مجاری هوایی را توضیح دهد و فاکتورهایی که موجب تغییر در مقاومت مجاری هوایی می شود را بیان کند - انسداد دینامیک مجاری هوایی طی بازدم با فشار را توضیح دهد - فاکتور های دخیل در کار تنفسی را بیان نماید - تغییرات کار تنفسی را در شرایط مختلف فیزیولوژیک و پاتولوژیک توضیح دهد. 	<p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (آنالیز)</p> <p>شناختی (درک)</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه پنجم - مدرس: دکتر محمدرضا علیپور

هدف کلی: حجم ها و تهویه ریوی و حبابچه ای

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تهویه آلوئولی را توضیح دهد - حجمها و ظرفیتهای ریوی را بیان کند و روش اندازه گیری آنها را توضیح دهد - اثرات تغییرات مکانیک ریه و قفسه سینه را بر حجمهای ریوی بیان کند - فضای مرده آناتومیک را توضیح دهد و ارتباط آن را با تهویه آلوئولی بیان کند - اثر تغییرات تهویه ریوی را بر سطوح اکسیژن و دی اکسیدکربن آلوئولی بیان کند - توزیع تهویه ریوی در ریه را توضیح دهد و این تغییرات را توضیح دهد 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه ششم - مدرس: دکتر محمدرضا علیپور

هدف کلی: گردش خون و جریان خون ریوی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - فیزیولوژی جریان خون ریوی را توضیح دهد - جریان خون برونشی و جریان خون ریوی را مقایسه کند - جریان خون ریوی را با جریان خون عمومی مقایسه کند - تاثیر حجم ریه را بر مقاومت عروقی در گردش ریوی توضیح دهد - عوامل موثر بر مقاومت عروقی در گردش ریوی بیان نماید - توزیع جریان خون در ریه (نواحی چهارگانه، جریان خون ریه) را توضیح دهد - انقباض عروق ریوی در اثر هیپوکسی را توضیح دهد - علل ادم ریوی و عواقب آن را توضیح دهد. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه هفتم - مدرس: دکتر محمدرضا علیپور

هدف کلی : نسبت تهویه جابجهای به جریان خون (VA/Q) جابجه ای

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> - مفهوم فضای مرده و شنت فیزیولوژی را توضیح دهد - دیاگرام فشارهای نسبی O2 و CO2 را رسم کرده و توضیح دهد - تفاوت موضعی VA/Q در ریه و اثرات آن را توضیح دهد. 	<p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه هشتم - مدرس: دکتر محمدرضا علیپور

هدف کلی: انتشار گازها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - انتشار را توضیح دهد و تفاوت آن را از bulk flow بیان کند - قانون فیک را توضیح دهد - قانون هنری را توضیح دهد - خصوصیات غشاء تنفسی را بیان کند - انتشار گازهای تنفسی از آلوئول به سمت خون را توضیح دهد - ظرفیت انتشار غشاء تنفسی را بیان کند و چگونگی اندازه گیری آن را توضیح دهد - مفهوم محدودیت دیفوزیون تنفسی و محدودیت پرفیزیون را توضیح دهد. 	<p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه نهم - مدرس: دکتر رعنا کیهان منش

هدف کلی: انتقال گازهای تنفسی در خون

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - چگونگی انتقال اکسیژن در خون را توضیح دهد - ساختار ملکولی هموگلوبین را توضیح دهد و نقش آن را در انتقال اکسیژن ذکر کند - منحنی تجزیه اکسی هموگلوبین را رسم کند و عوامل موثر بر آن را بیان کند-4. - اثر بور را توضیح کند - چگونگی انتقال دی اکسید کربن در خون را توضیح دهد - منحنی تجزیه دی اکسید کربن را رسم کرده و توضیح دهد - اثر هالدان را توضیح دهد. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه دهم - مدرس: دکتر رعنا کیهان منش

هدف کلی: نقش کنترلی سیستم تنفس (نقش در تنظیم PH مایعات بدن)

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - اسید، باز و بافر را توضیح دهد - سیستمهای بافری در بدن انسان را بیان کند - مقادیر طبیعی PH, PCO_2 را ذکر کند و انواع اسیدوز و آلکالوز را بیان کند - مکانیسمهای کلیوی و ریوی که در جبران تغییرات PH نقش دارند، ذکر کند - علل مختلف هیپوکسی بافتی را توضیح دهد. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	گروه کوچک	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه یازدهم - مدرس: دکتر رعنا کیهان منش

هدف کلی: تنظیم عصبی سیستم تنفس

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند: - روش های مختلف تنظیم تنفس را شرح دهد - مراکز تنفسی را نام برد - روش ایجاد ریتم تنفسی را توضیح دهد - راههای نخاعی مربوط به سیستم تنفسی را توضیح دهد	شناختی (درک) شناختی (درک) شناختی (درک) شناختی (درک)	گروه کوچک	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره

جلسه دوازدهم - مدرس: دکتر رعنا کیهان منش

هدف کلی: تنظیم عصبی سیستم تنفس ۲ (رفلکس های تنفسی)

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - رفلکسهای دخیل در تنظیم تنفس را بیان کند - تاثیر مرکز بالاتر عصبی بر ریتم تنفسی را شرح دهد 	<p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه سیزدهم - مدرس: دکتر رعنا کیهان منش

هدف کلی: تنظیم شیمیایی تنفس

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - گیرنده های شیمیایی محیطی و مرکزی را توضیح دهد - پاسخ تنفسی به O_2 را بیان کند - پاسخ تنفسی به CO_2 را بیان کند - تنظیم تنفس در شرایط ورزش را توضیح دهد 	<p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p> <p>شناختی (درک)</p>	گروه کوچک	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint)</p> <p>و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه چهاردهم - مدرس: دکتر رعنا کیهان منش

هدف کلی: سیستم تنفسی تحت استرس

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - سازگاری سیستم تنفسی در شرایط ورزش را توضیح دهد - استرسهای حین ورزش را لیست کند - پاسخ سیستم تنفس به ورزش حاد را توضیح دهد - اثرات برنامه ورزشی مزمن بر سیستم تنفس را بیان کند 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه پانزدهم - مدرس: دکتر رعنا کیهان منش

هدف کلی: سیستم تنفسی تحت استرس و در شرایط ویژه

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - استرسهای حین صعود به ارتفاعات را لیست کند - پاسخ سیستم تنفس حین صعود به ارتفاعات را توضیح دهد - مکانیسمهای دخیل در تطابق تنفسی و قلبی عروقی در زندگی طولانی مدت در ارتفاعات را توضیح دهد - استرسهای حین غواصی را لیست کند - پاسخ سیستم تنفس حین غواصی را توضیح دهد. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

جلسه شانزدهم - مدرس: دکتر رعنا کیهان منش

هدف کلی: اعمال غیر تنفسی ریه

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - مکانیسمهای دفاعی ریه در جلوگیری از ورود آلوده کننده های هوای دمی را ذکر کند - فعالیت air-conditioning ریه را توضیح دهد - مکانیسمهای پاکسازی و حذف ذرات موجود در هوای دمی را ذکر کند - فعالیتهای غیر تنفسی گردش خون ریوی را ذکر کند - فعالیتهای متابولیک ریه را بیان کند 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>گروه کوچک</p>	<p>شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد</p>	<p>امتحان تشریحی و تکالیف میان دوره ای و پایان دوره</p>

* سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس: گزارش به اداره آموزش

* نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف، امتحان، میان ترم.....): تکالیف میان دوره ای بارم: -----

ب) پایان دوره: آزمون تشریحی بارم:

منابع اصلی درس (رفرانس):

- Respiratory Physiology the essentials: John B. West
- Pulmonary physiology: Michael G. Levitzky